

Online indiening op site
https://www.internetconsultatie.nl/wet_op_de_defensie_gereedheid/reageren

Uw brief van	-	Ons kenmerk	1898382
Uw kenmerk	-	Bijlage	-
Datum	3 juli 2025	Behandeld door	
Onderwerp	Reactie op Voorlopig Ontwerp 'Wet op defensiegereedheid'	Team	Planvorming

Geachte Minister Brekelmans,

U heeft de 'Wet op de defensiegereedheid' ter consultatie gelegd. In deze brief reageren wij als gemeente Nijkerk op deze wet en uiten wij daarover onze zorgen.

Relevante activiteiten vanuit het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie

In het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) zijn activiteiten van Defensie opgenomen waarvoor fysieke dan wel milieuruimte nodig is.

De gemeente Nijkerk ligt naast de voorkeurslocatie van de 'centrale kazerne' aan de Spiekweg in Zeewolde. Ook is er sprake van een 'laagvlieggebied voor helikopters' op ons grondgebied. Vooral de activiteit 'centrale kazerne' is niet gering; het gaat om een nieuwe kazerne voor 7.000 militairen op een oppervlakte van 653 ha. Ook is er een cumulatie-effect vanwege de toename van duizenden militairen en allerlei activiteiten op bestaande kazerneterreinen in de Veluwe omgeving. Dit doorloopt een parallel proces aan het NPRD.

Om de activiteiten goed te faciliteren, moeten de randvoorwaarden goed zijn ingevuld en daarvoor gaan wij ook graag met u aan de slag. Die randvoorwaarden zien onder meer op woningbouw, mobiliteit, stikstof/natuur, leefbaarheid, voorzieningen en recreatie, maar ook op een nauwe onderlinge afstemming als bestuursorganen en het belang van een zorgvuldig proces met de omgeving.

Zorgen over zeer ruime vrijstellingsbevoegdheid

Dat brengt ons bij de 'Wet op de Defensiegereedheid' (Wodg) zoals u die nu ter consultatie heeft gelegd. Dit is een uitgebreid en complex wetsvoorstel. Op hoofdlijnen zien wij dat het wetsvoorstel

grote implicaties kan hebben, met name waar het gaat om de mogelijkheden zoals genoemd in hoofdstuk 3 van die wet, op de fysieke leefomgeving. In de Memorie van Toelichting erkent u dat de Wodg nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke omgeving, zoals landschappelijke waarden, flora en fauna en gezondheid van mensen. Hoofdstuk 3 van het wetsvoorstel maakt het mogelijk om bij algemene maatregel van bestuur (amvb) van bestaande wettelijke voorschriften gerichte afwijkingen te regelen. Die implicaties hebben ook betrekking op de activiteiten van Defensie in onze omgeving, gelet op Bijlage I van de wet. Dat geldt evenzeer voor de activiteiten in Bijlage II, waar u tijdelijke ontheffingen wilt kunnen nemen voor activiteiten die ook op onze omgeving betrekking hebben. Dat raakt in bepaalde gevallen ook aan activiteiten in het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie waarover we juist afspraken verwachten te kunnen maken in de komende periode.

Gezamenlijk proces

Uit het wetsvoorstel zoals dat in consultatie is gebracht, blijkt dat deze amvb's met een voorhangprocedure langs het parlement zullen gaan voor vaststelling. Wat betreft de tijdelijke ontheffingen zal beroep openstaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Wij missen in deze beide aspecten de noodzakelijke afstemming en participatie met mede-overheden, waaronder gemeenten. Ook als er geen sprake is van directe bevoegdheden raakt een toepassing van deze wet onze inwoners en onze belang in directe zin.

Geen afwenteling

Gereedstellingsactiviteiten in de zin van de wet kunnen worden uitgevoerd, ondanks dat er op basis van een passende beoordeling geen zekerheid kan worden verkregen dat de activiteiten de kenmerken van een Natura 2000-gebied niet aantasten. Dit raakt ons als gemeente in onze ambities op het gebied van onder meer woningbouw, mobiliteit, voorzieningen en recreatie en de leefomgeving van onze inwoners.

De mogelijkheden rondom stikstof en natuurcompensatie die de wet biedt, mogen er niet toe leiden dat de natuur op de Veluwe en andere Natura 2000-gebieden verder verslechtert. De vrijstelling van natuurcompensatie moet wat ons betreft geen onderdeel zijn van 'Wet op de defensiegereedheid'. Zeker niet als onze ambities op het gebied van onder meer woningbouw, economie, mobiliteit, leefbaarheid en voorzieningen, die wij samen met het rijk hebben verwoord in het NOVEX-ontwikkelingsperspectief, moeilijker of niet kunnen worden uitgevoerd. Verslechtering van de stikstof/natuur beïnvloedt onze stikstofruimte en onze mogelijkheid om te bouwen. Met de voorgestelde methodologie moeten we werken aan twee opgaves: onze eigen opgaves en die van defensie hier nog bovenop. Daarom kunnen wij ons niet vinden in de ontheffing. Wij vertrouwen erop dat u waarborgen in de wet opneemt, die dit voorkomen.

Ook moet er aandacht zijn voor energievoorzieningen in zowel de bouwfase als de gebruiksfase. Wat ons betreft moeten de activiteiten zelfvoorzienend zijn, zodat energiekrapte niet te koste gaat van de omgeving, waaronder Nijkerk.

Beperking overlast

Wij doen u hierbij het dringende verzoek om slechts in het uiterste geval van de mogelijkheden in deze wet zoals die nu voorligt, gebruik te maken en dat ook te borgen in de wet. We gaan er hierbij vanuit dat eventuele flexibiliteit binnen vergunningsruimte niet leidt tot grotere overlast dan vergund is of kan worden vergund. Wij wijzen u er op dat het bewaken van de gezondheid van onze inwoners als gezamenlijke overheden een belangrijk taak is die niet lichtvaardig mag worden opgevat.

Wij hechten in het belang van draagvlak en zorgvuldigheid zeer aan een zorgvuldige participatie met mede-overheden en inwoners met oog voor transparantie en ruimte voor afstemming. Dat draagvlak is

binnen onze gemeente over het algemeen hoog en dat willen we graag zo houden. Daarvoor blijft samen optrekken cruciaal.

Met vriendelijke groet,

namens burgemeester en wethouders van Nijkerk,

Planvorming